

Pouta osudu

Victoria Cornwall

Nadešel večer dobročinné taneční zábavy. V hale se sešli natěšení sloužící a netrpělivě čekali, až jim slečna Petherbridgeová přijde laskavě udělit povolení k odchodu. Konečně se objevila, v doprovodu majordoma Tallocka.

„Velitelka přichází zkontrolovat jednotku,“ sykla Mary.

Hošpodyně prolétla skupinku znechuceným pohledem, vypovídajícím jednoznačně o jejím názoru na celou záležitost.

„Lord a lady Brockenshawovi projevili nevidanou velkorysost,“ pronesla úsečně a důrazně. „Je mou povinností připomenout vám,“ propíchla Mary pohledem, „že reprezentujete Bosvenna Manor, a očekávám, že se podle toho zachováte. Žádné opíjení ani pomlouvání. Ať vás nenapadne přivést si sem společnost. V jedenáct třicet zamykám.“ Někdo vzadu otráveně zaúpěl. „Jestli někdo zůstane venku déle, musí se podle toho zařídit. Ti, co zítra pracují, budou na svých místech včas, střízliví a náležitě upravení. Rozumíte?“

Skupinka sborově zamručela na souhlas.

„To je vše, můžete jít.“

Zářijový večer byl příjemně vlahý, temnou oblohu krášlily třpytivé diamanty hvězd. Tak nádherně jasnou oblohu člověk spatřil pouze na venkově, daleko od města, kde čoudí tisíce komínů.

Dřeváky, které si dívky nazouvaly na sváteční střevíčky, klapaly ve svižném rytmu, jak se chvátilo za zábavou. Podobné gesto od panstva ještě nikdo nezažil.

Janey se držela vzadu – po Jamesově náhlém odjezdu ji přepadla stísněnost. Teď neměla naději, že ho alespoň letmo zahlédne nebo že se z ničeho nic objeví a promluví na ni. Nudné dny se táhly donekonečna. Pro Jamese ta setkání možná nic neznamenají, ale ji naplňují vzrušením a nádhernou lehkostí. Ano, je naivní. Citům však nelze poručit, ovládnou člověka a jen stěží se dají ovládat. Vzrušení rozbuší srdce, rozechvěje dech a pozvedne náladu. Ach, Janey má dokonce i větší chuť k jídlu! Jamesova nepřítomnost pochopitelně působí opačně. Kéž by mohla dny nějakým zázrakem popohnat kupředu...

Dnešní večer jí sice nabízí rozptýlení, jenže musí snést společnost ostatních služebných. Lizzy s Charlotte se po ní několikrát ohlédly, pak si s Mary něco špitaly. Nakonec zvolnily krok a čekaly, až k nim Janey dojde. Ta zpozorněla.

Mary na sebe vzala roli mluvčí a upřela na ni ostrý pohled. „Zítří si s naší lady sednete k popovídání, co?“

„Jak to myslíš?“

Mary zakoulela očima. „Vyslepičíš, co jsme na tancovačce vyváděly.“

„Ráda se dozví, jak se večer vydařil,“ řekla Janey tiše.

„No vždyť to říkám!“ zvolala Mary vítězoslavně.

„Nemíním jí vyprávět o vás. Je něco jiného vylíčit, jaká byla hudba a jak se tančilo, a něco jiného donášet klepy – povídat, kdo se opil, kdo se s kým líbal a na co si sloužící stěžovali.“

Mary si ji měřila zpod přivřených víček. „A to ti máme věřit?“

Janey rozhodila rukama. „Chci si večer užít jako ostatní. Proč bych měla jiným kazit zábavu a dělat potíže? Buďte klidné, paní Brockenshawová se ode mě nedozví nic, co by vás ohrozilo.“

Tři páry očí se na ni upíraly stále dost nedůvěřivě, ale po chvíli rozvažování se Mary usmála a druhé dvě rovněž. Janey se ulevilo.

„No dobrá, tak si večer užijeme.“ Charlotte se zavěsila do Janey z jedné strany, z druhé se zavěsila Lizzy a společně spěchaly k vesnici.

„Slečna Petherbridgeová nás varovala, že tě pověřila dozorem, ale nevěřily jsme jí,“ svěřila se Charlotte.

„Štěstí, že tady není. Nedovedu si ji představit, jak tančí,“ zahihňala se Lizzy.

„Půjdeš do kola s Alfredem?“ obrátila se Charlotte k Mary.

„Rozešli jsme se,“ odpověděla dívka, aniž spustila zrak ze zahradníka pár kroků před nimi. „Dneska mám v hledáčku jiného, ale to je tajemství.“

Charlotte s Lizzy ji marně přemlouvaly. Za pár minut je naštěstí upoutaly zvuky hudby a hlasitý smích. To už také zahlédly rozsvícená okna obecního sálu.

Vesničany a obyvatele okolních farem přitahovala světla sálu jako medonosný keř včely. Netrpělivost dívek rostla – už aby tam byly! Než vstoupily dovnitř, shodily z nohou dřeváky a srovnaly je do řady před vchodem.

Janey se poprvé účastnila vesnické tancovačky. Než začala pracovat jako služebná, vyrůstala v zámožné rodině, kde byla taková zábava považována za nehodnou její úrovně. Ani později, už jako služebně, se jí taková příležitost nenaskytla – volné odpoledne měla pouze jednou za měsíc. Zaměstnavatelé neviděli rádi, když služebnictvo navazovalo známosti, a Janey po milostných pletkách ani netoužila. Proto ji tančící páry tak překvapily. Navíc to vypadalo, že se všichni znají – jsou kamarádi nebo příbuzní.

Tancovačka přilákala kromě personálu z Bosvenna Manor a mládeže ze zdejší vesnice i mnoho přespolních. A jak Janey později zjistila, hudebníky – bratry Willisovy, dvojčata k nerozeznání – znalo široké okolí. Byli úžasně sehraní a sledovat, s jakým požitkem se mazlí s houslemi, byl zážitek. Začali pozvolna, ale s postupem večera se dostávali do ráže, přidávali svižnější kousky, jeden se snažil přehrát druhého. Janey se báječně bavila. Kloboučky na stranu, noty stranou, smyčce se jen míhaly, hoši podupávali do rytmu a občas si vzájemně šlápli na nohu. Sourozenecké provokace přesto nijak nezkazily nadšení ze hry. Každou chvíli se posilnili z vlastní zásoby alkoholu. Janey čekala, kdy je pití připraví o soutěživost a energii a zhroutí se v opilecké agonii. Pak je obětaví kamarádi dovedou domů. Charlotte jí vysvětlila, že zábava obyčejně končí se smíchem, dvojice láskyplně tiskne skřípky k hrudi a skupina mužů ji doprovodí k čekajícímu povozu.

Janey nikdy neviděla dva naprosto identické dospělé muže se zrzavými vlasy, bradkou a křivýma nohama. Nejráději by je sledovala celý večer – a to si mohla dopřát, protože ji zatím žádný mládenec nepožádal o tanec.

Mary, Charlotte a Lizzy ji opustily a vzápětí se točily v kole nebo se smály s ostatními. Janey se sklenicí limonády schované za zády nenápadně popocházela po obvodu sálu, každou chvíli se zastavila a zadívala se na tančící dvojice. Jak ráda by se k nim přidala! Neušlo jí, že několik mláďenců po-

kukovalo jejím směrem, ale protože tady byla nová, žádný nenašel odvahu vyzvat ji k tanci.

„My se asi neznáme, že?“ ozval se za Janeyinými zády veselý mužský hlas. Otočila se... Usmíval se na ni šedovlasý muž s kněžským kolárkem. „Dovolte, abych se představil: Jsem reverend William Smith, organizátor téhle malé veselice. Účastníci přispějí peněžními dary na opravu střechy kostela.“

Janey mu podala ruku. „Ráda vás poznávám, pane. Já jsem Janey Carhartová. Byl to dobrý nápad... Tolik mladých...“

„Přišlo dokonce pár lidí z metodistické církve – to se jejich kazateli nebude líbit. Jste z Bosvenna Manor, že?“

Janey přikývla, přitom přemítala, nakolik jsou reverend a metodistický kazatel rivalové. „Od lorda a lady Brockenshawových bylo velkorysé dát nám večer volno.“

„Je to trochu jinak,“ odfrkl reverend. „Ale jak se říká – darovanému koni na zuby nekoukej. Žádal jsem lorda o peněžitý dar, jenže místo toho navrhl tohle. Chytré, co? V očích všech vypadá bůhvíjak štědrý a vstřícný; ve skutečnosti peníze vybrané od sloužících tady na tancovače nejdou z jeho kapsy, ale z vaší, že ano? Čili ho ta takzvaná podpora nic nestála. Časy se změnily – kdysi býval neobyčejně štědrý. Připadám vám jako nevděčník?“

Janey upřela na starého pána zkoumavý pohled. Líbil se jí jeho klidný a laskavý výraz. „Lord Brockenshaw vás tedy zklamal, pane reverende.“

„Velmi. Ale možná žijeme v přehnaných očekáváních všichni. Věřící také očekávají od duchovních příliš, nemyslíte?“

„Asi ano,“ souhlasila Janey, ačkoli jí nebylo jasné, kam rozhovor směřuje.

Reverend poklepal prstem o svou sklenku. „Tohle vypadá na ovocný džus, že?“

„A není?“ zeptala se Janey a vykulila oči, když rozepnul kabát a ukázal na stříbrnou placatku ve vnitřní kapse. Pak se poškrábal na nose. „Jsem sice sluha boží, ale rád si někdy přihnu. Jak vidíte, nežiju v souladu s očekávaním svých oveček. Tak žije na světě velmi málo lidí... A asi není fér to od nich vyžadovat.“ Náhle změnil téma. „A proč tak krásné stvoření netančí?“ podivil se.

„Nikdo mě nevyzval, pane.“

Reverend hned odložil sklenku a v dramatickém gestu nabídl Janey ruku. „Hned to napravíme,“ usmál se. „Máme teď společné tajemství,“ zatukal na

placatku v tajné skryši. „Ode dneška mě můžete požádat o radu v čemkoli a kdykoli budete potřebovat. Tu významnou chvíli zpečetíme tancem.“

Janey se se smíchem nechala odvést na taneční parket.

Po dvou tancích se sluhou božím se osmělili další mládenci a Janey se půl hodiny točila v kole. S lehkou pomocí partnerů snadno pochopila kroky keltského tance a nevypadla z rytmu. Náramně se jí to líbilo, dokud si v jednom okamžiku s hrůzou nevšimla, že ji upřeně pozoruje Daniel Kellow. Kdy přišel? Najednou zakolísala a kroky spletla. Ulevilo se jí, když tanec skončil a vmísila se mezi tanečníky, aby unikla farmářovu pohledu. Odporný mužský. Proč jí kazí večer? Šla si koupit další sklenici ovocné šťávy. Po prvním doušku se ušklíbla – chutnala jinak než ta první. Bleskla podezíravým pohledem po staré ženě stojící u velké skleněné mísy.

„Tuším, že tam Edith zase přidala svůj domácí patok,“ prohodila Mary, která se zrovna nachomýtla poblíž. „Pamatuj si, že než veselice skončí, bude polovina lidí pod obraz a druhá tak napůl. Edithin patok má sílu,“ kývla k Janeyině sklenici.

Janey neušlo, že Daniel Kellow na ni i přes hlavy postávajících párů upřeně civí. Na kuráž vypila sklenici do dna.

„Pojď, seznámím tě s bratrem,“ popadla ji Mary za ruku.

„Který to je?“

„Tenhle.“ Mary postrčila Janey před sebe, rovnou bratrovi do cesty. Matt – jak ho sestra pohotově představila – byl hubený osmnáctiletý mladík s tváří podobanou neštovicemi. Trochu ho překvapilo, když mu sestra přistrčila neznámou slečnu, ale netvářil se ani trochu zklamaně. Janey se podívala po muži vedle... Po Mattově boku stál Daniel Kellow.

„Janey si s tebou chce zatančit, Matte,“ oznámila Mary bratrovi.

Janey na ni vykulila oči.

„Zdá se, že to je pro ni novinka,“ utrousil Daniel.

Mary se ušklíbla, ignorovala poznámku a promluvila na bratra. „Pozveš ji na parket, Matte?“

Ze zděšení na jeho tváři Janey usoudila, že ještě nikdy netančil. Trochu ho litovala, zvlášť když Daniela nápad viditelně pobavil.

„Daniel si s vámi rád zatančí,“ koktal Matt bez sebe strachem.

Teď se pro změnu vylekala Janey. „To nechci,“ vyhrkla.

„A požádal jsem vás?“ zeptal se jí Daniel s lehkou ironií v hlase.

„Já neodmítnu,“ vzhlédla k němu Mary.

Janey po ní bleskla pohledem. Došlo jí, že tohle setkání zrežírovala právě Mary. Aha, tak Daniel je muž, na něhož má dnes večer poličeno.

Po chvilce zvažování vzal Daniel usměvavou Mary za ruku a odcházeli.

Matt s Janey dvojici mlčky sledovali. Jakmile zazněly první tóny, Janey stiskla chlapci ruku. „Usmívej se, Matte,“ povzbudila ho a vedla ho na taneční parket. „Předvedeme jim, jak se tancuje!“

Tanec se naneštěstí změnil v noční můru, protože Matt skutečně v životě netančil a navíc nedokázal koordinovat pohyby. Poskakovali, klestili si cestu všemi směry, nejistí jako novorozená hříbata. Janey ke všemu otrávil pohled na Mary s Danielem. Daniel sice netancoval, spíš chodil podle rytmu, ale s jakousi zvláštní, až predátorskou grácií. Jeho výkon by byl pastvou pro oči, kdyby ovšem Janey nešel na nervy tím obhroublým sebevědomím. Snažila se odvracet od dvojice zrak, ale každou chvíli kradmo tím směrem mrkla. Když se Daniel na přešťastnou Mary usmál, Janey celá ztuhla. Při tom kratičkém zaváhání do sebe s Mattem narazili silou, která by jindy oběma vehnala slzy do očí; teď vybuchli smíchem. Nesmírně se jim ulevilo, že tímhle karambolem jejich trapný tanec předčasně skončí. Postavili se stranou parketu a chichotali se, ještě když se k nim Daniel s Mary přidali.

Janey poděkovala mládenci za tanec polibkem na tvář a odcházela. Mary se ji pokusila napodobit, jenže zakaboněný Daniel se k ní včas otočil zády a šel si koupit něco k pití.

Jen co se reverend rozloučil a zavřely se za ním dveře, objevil se ve vedlejších dveřích hospodský se soudkem kvašeného piva. Netrvalo dlouho a už tak hlučným účastníkům veselice se ještě víc rozvázal jazyk a pomínily zábrany. Mary s Janey sledovaly mumraj zpovzdálí.

„Daniel pro mě už asi nepřijde,“ prohodila Mary zklamaně, když viděla, že Daniel u sklenice piva klábosí s Mattem. „Nejspíš se mu líbí jiná.“

Janey se na farmáře podívala právě v okamžiku, kdy náhodou pozvedl zrak. Rychle odvrátila pohled.

„Muži jako on vědí, že vypadají dobře a čekají, že před nimi každá sedne na zadek. Nechtěla bych s ním tančit.“

„Vážně?“ popíchla ji Mary škodolibě.

„Vážně.“

Mary se rozzářila a uchopila Janey za ruku. „Teď nepotřebuješ partnera – tohle je *Svatební pochod*. Jdeme.“

Janey si nebyla jistá, jestli se jí melodie vůbec líbí, Mary ji však přesvědčila, že si nesmí nechat ujít legraci. Dostrkala ji do řady, v níž už čekalo několik dívek, a vysvětlila pravidla. Tanec vrcholil v nahodilém setkání mládence a dívky, kteří pak jako nevěsta s ženichem procházejí špalírem tanečníků tleskajících do rytmu.

Přidali se další mladíci a dívky, každý zamířil do své řady. Janey se se skloněnou hlavou soustředila na Maryiny instrukce, když si v jistém okamžiku všimla známých nohou v mužské řadě. S hrůzou zvedla hlavu. Daniel Kellow se na ni našťestí zrovna nedíval. Vypadalo to, že počítá něco od konce řady. Ještě stihl ustoupit a vyměnit si místo s mužem po levici a zařadit se. Kromě Janey si jeho tahu nikdo nevšiml – a Mary se už nestihla zeptat, protože spustila hudba.

Janey se otočila v kole s rudolícím mužem středního věku, s úsměvem od ucha k uchu. Ani si nestačili vyměnit pár vět a pokračovala druhá část tance. Osm dívek se objalo kolem pasu a předvedlo živou variaci kroků podle hudby, s výskáním a pokřiky. Jejich veselí bylo nakažlivé, ale zastavily se, když jeden mládenec nabídl ruku dívce a špalírem procházeli jako nový pár.

Tentokrát se Janey zatočila v kole s Mattem. Vykřikla radostí, že vidí známou tvář – vůbec totiž nepostřehla, že se zapojil. Vzápětí je vystřídal další pár – tentokrát komicky nesourodá dvojice velmi vysoké ženy a malého mužička. Žena cosi bručela, v rozpacích popadla partnera za ruku a za všeobecného tleskání a juchání ho vlekla uličkou.

Janey se znovu točila v kole, tentokrát zpomalila tempo, aby jí postarší partner stačil. Za krátkou chvíli se znovu zapojila do krokové kreace osmičky dívek. Ocitla se na konci řady. Co nevidět vytvoří nový pár, proto se rozhlédla po mužské řadě a pokusila se odhadnout, s kým bude mít tu čest projít špalírem. Vtom se jí rozbřeslo! Pochopila, že se Daniel hned na počátku přesunul záměrně, aby na konci vytvořili dvojici spolu. Znejistěla, jenže nebylo vyhnutí. Podívali se jeden druhému do očí. Tanečníci vytvořili špalír a kromě Mary tleskali do rytmu, aby pár prošel uličkou. Janey však stála jako solný sloup, neschopná učinit krok, natož přijmout Danielovu nabízenou ruku. Ten dotek by –

Ke všeobecnému veselí ji Daniel zvedl jako pírkó do náruče a nesl ji uličkou.

„Co si to dovoluujete?“ zamumlala v rozpacích.

„Nesu svou *manželku* uličkou,“ odpověděl tiše.

„Nejsem žádná vaše *manželka!*“

„To vím taky!“

„Nechtěla jsem s vámi tančit.“

„No, život se neptá, co chcete a co ne,“ usadil ji Daniel a kráčel dál.

„Všichni se na nás dívají.“

„Proto jsme tady.“

„Je to ponižující.“

„Proč? Taková jsou pravidla tance.“

Janey ho chtě nechtě musela obejmout kolem krku, aby se lépe přidržela.

„Postavte mě na zem, pane Kellowe.“

„Ne.“ Kývnutím hlavy pozdravil někoho z přihlízejících.

„Tohle jste si předem naplánoval! Viděla jsem, jak něco počítáte, a pak jste si vyměnil místo. Potřeboval jste mě ponížít za to, že jsem s vámi odmítla tančit,“ rozčílila se Janey.

„Příliš si lichoíte, slečno Carhartová,“ pronesl s důrazem na *slečno*. Pak se s Janey v náruči postavil do mužské řady a ostatní kolem nich tančili.

„Snažte se mě přede všemi zesměšnit!“ procedila Janey mezi zuby.

„Já? Vy sama – a docela se vám to daří,“ odsekl a sevřel ji v náruči ještě pevněji.

Zatřásla mu ramenem. „Proč jste mě zvedl? Stačilo nabídnout ruku, ne?“

„A přijala byste ji? Nezdálo se mi.“

„Nejspíš ne,“ připustila.

Někdo do nich štouchl. Daniel se podrážděně ohlédl a ustoupil stranou. Tanečníci se začali popichovat, zvolnili tempo, až se nakonec všichni zastavili. Nastal lehký chaos. Dvojice ho nevnímala a hudba hrála dál.

„Tenhle tanec je pro vás asi nový. Dvojice může projít špalírem jakkoli. Podívejte,“ kývl Daniel k muži odnášejícímu uličkou alkoholem rozjivenou „manželku“ na zádech.

Janey natáhla krk.

„Kdybyste nebyla tak upjatá, možná byste se báječně bavila.“

Janey zalapala po dechu. „Dokud jste mě takhle hrubě nepopadl, docela jsem se bavila. Jste neotesanec!“ zvolala.

„Džentlmen podle jména ještě neznamená, že se tak chová,“ ohradil se Daniel trochu dotčeně.

„Nevím, co tím myslíte.“

„Viděl jsem, jak jste se uculovala na Jamese Brockenshawa. Vsadím se, že byste se nevpouzela, kdyby vás zvedl do náruče on.“

„Jsem našťvaná, protože jste cizí. Dovolil jste si zvednout mě do náruče, jako bychom se znali kdovíjak důvěrně.“

Poprvé se jí podíval do očí. Něco v jeho pohledu ji zarazilo... Hudba dohrála a vrátili se do reality. Teprve teď si všimli, že je obklopuje hlouček zvědavců. Janey se – zrudlá rozpaky – bránila jediným možným způsobem: slovy. „Okamžitě mě postavte na zem, vy neznabohu!“ vykřikla.

Tanečníci zatajili dech. Po Danielově tváři přelétl stín, ale pohotově ho zamaskoval zlostným výrazem. Postavil Janey na zem tak prudce, že mu utrhla knoflíček u košile a na hrudi ji roztrhla. Pár okamžiků ještě zápasila s rovnováhou. Daniel prošel kolem ní a opustil taneční parket.

Zkoprnělá Janey zůstala stát a rozhlížela se. Všichni se na ni dívali – někteří užasle, jiní se usmívali, Mary zrudla vztekem. Naštěstí opět spustila hudba a Janey zamířila pryč z parketu. Charlott s Lizzy ji přiběhly uklidnit, Mary se ztratila.

„Za chvíli s Lizzy odcházíme,“ řekla Charlotte. „Vrátíš se domů s Mary? Nemůžeme ji nechat jít v noci samotnou.“ Janey se chtěla Mary nějak odvděčit za to, že při té nechutné scéně stála na její straně. „Vyhledám ji a půjdeme spolu,“ slíbila. Potom se rozloučily. Když se Janey otočila, spatřila Daniela odcházet s rukou kolem ramen nějaké ženy. Ani se neohlédl. Janey k vlastnímu údivu pocítila hořké zklamání. Vyložila si to po svém: Jakmile je člověk jednu chvíli objektem touhy, a vzápětí toho druhého přestane zajímat, přirozeně ho to rozčaruje.

Mary postávala u zdi pod velkými hodinami. „Charlotte s Lizzy už odešly. Nepůjdeme taky?“ navrhla jí Janey.

Mary zakroutila hlavou. „Máme dost času, můžeme ještě půlhodinku zůstat. Viděla jsi odcházet Daniela? Víš, jaký má večerní program.“

„Pan Kellow je ten poslední, kdo mě zajímá,“ zamumlala Janey.

Mary po ní střelila výmluvným pohledem. „Myslím, že se mu líbíš.“

„Když se někomu líbíš, neztrapňuje tě na veřejnosti,“ odsekla Janey. Mrkla na hodiny – čas se začínal nějak táhnout.

„A tobě se líbí?“ zeptala se Mary po krátkém zvažování.

„Vůbec ne,“ zakroutila Janey hlavou. Ale... Nezní její hlas nějak falešně?